

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: J. Š.
bytem x
doručovací adresa: x
zastoupený Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou
sídlem Muchova 223/9, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2019, č. j. MPSV-2019/163106-911

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 6. 8. 2019, č. j. MPSV-2019/163106-911 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, advokátce, se sídlem Muchova 223/9, 160 00 Praha 6, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 146 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Městského soudu Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce podanou žalobou napadal shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že se podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) odvolání žalobce zamítá a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. m. Prahu č. j. 16778/2019/ACC ze dne 11. 4. 2019, kterým nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí, potvrzuje.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že se stal obětí dvou trestných činů, které ho značně poškodily na zdraví, díky čemuž je dlouhodobě v pracovní neschopnosti a musí se podrobovat řadě operačních zákroků. Sdělil, že není ve stavu, aby mohl sepsat žalobu odpovídajícím způsobem, a proto žádá o poskytnutí právního zástupce. Doložil také své majetkové poměry a měl za to, že jsou porušována jeho práva jako občana zakotvená v Listině základních práv a svobod. Usnesením ze dne 20. 1. 2020 č. j. 13 Ad 24/2019-25 soud ustanovil žalobci právní zástupkyni, a to advokátku Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou.
3. V doplnění žaloby žalobce zrekapituloval průběh řízení a následně uvedl, že nesouhlasí se závěry obou správních orgánů. Konkrétně poukazoval na skutečnost, že si svůj zdravotní stav nepřivodil sám, ale stal se obětí dvou trestných činů, pročež se domníval, že mu měl být přiřazen status zvláštního zacházení. Měl za to, že k žádosti o dávku příspěvek na živobytí doložil potřebné listiny proto, aby správní orgány mohly rozhodnout o jeho žádosti. Poukázal zejména na to, že k žádosti o dávku doložil prohlášení/vyjádření své matky, paní Marcely Šídové, že jej odmítá živit, a to i přesto, že žalobce je dlouhodobě v pracovní neschopnosti, na základě čehož žalobce požádal o vyloučení své matky z okruhu společně posuzovaných osob. Doložil doklad SIPO za měsíc prosinec 2018 a leden 2019. Dle názoru žalobce měl žalovaný, resp. prvotně úřad práce brát zřetel na to, že žalobce se svojí matkou nevede společnou domácnost, když tak z tohoto důvodu nemůže být matka žalobce pro účely žádosti o dávku příspěvek na živobytí společně posuzovanou osobou ve smyslu příslušných ustanovení zákona a tedy požadovat po žalobci, aby doložil doklady týkající se jeho matky, které zcela logicky nemůže žalobce sám opatřit, pokud mu je matka sama nevydá, neboť tato matka žalobci odmítla. Žalobce zároveň emailem ze dne 5. 4. 2019 na základě výzvy úřadu práce č. j. UPCR-AA-2019/101592-20200601, ze dne 28. 3. 2019 (viz příloha), požádal o pomoc, resp. o součinnost pana Mgr. Vladimíra Berana z Úřadu městské části Praha 3 při podání žádosti o sociální dávky, avšak bezúspěšně, neboť na tuto žádost nebylo reagováno a pomoc žalobci poskytnuta do dnešního dne nebyla. Měl za to, že byl záměrně špatně informován nebo mu byly pravidelně odpiřány jak existující dávky, jejichž existence mu byla zatajována, nebo jen formuláře pro podání žádosti z důvodu, že je třeba zaměstnán a tyto dávky jsou pouze pro nezaměstnané, což on není. Pomoci se nedočkal přes veškerá učiněná podání a žádosti, stížnosti, trestní oznámení i žaloby. Uvedl, že: *„Ani ke všem těmto shora uvedeným skutečnostem žalovaný nepřihlédl, a to ani v jednom případě žalobcem podaných žádostí, z nichž některé žalovaný dokonce odmítal přijmout či podat jen formulář.“* Nad rámec výše uvedeného dále sdělil, že správní orgány obou stupňů dosud mu zcela neoprávněně nepřiznaly ani jednu dávku hmotné nouze.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě sdělil, že žalobce k výzvě správního orgánu ze dne 5. 3. 2019 nedoložil podepsanou část D žádosti za společně posuzovanou osobu, nedoložil příjmy a prohlášení o majetkových poměrech společně posuzované osoby, pracovní smlouvu a doklad o invaliditě, z něhož by bylo patrné, zda je žalobce invalidní. Měl za to, že z předložených dokladů vyplývá, že žalobce žije na adrese trvalého bydliště se svojí matkou, oba jsou nájemci předmětného bytu a v takovém případě nelze matku žalobce vyloučit z okruhu společně posuzovaných osob. Protože žalobce nepředložil doklady, které

mu byly výzvou uloženy, a které byly podstatné pro posouzení nároku na dávku, tak má správní orgán za to, že rozhodl správně, když žádost zamítl pro nesplnění výzvy. Navrhl žalobu zamítnout.

5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
6. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: žádost o příspěvek na živobytí ze dne 12. 2. 2019, výzva správního orgánu prvního stupně č. j. 10522/2019/AAC ze dne 5. 3. 2019, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. 16778/2019/AAC ze dne 11. 4. 2019, odvolání žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí, rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2019/163106-911 ze dne 6. 8. 2019.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 12. 2. 2019 podal žádost o příspěvek na živobytí. Žalobce je svobodný, jako adresu bydliště uvedl Habrová 2640/5, kdy na základě doložené nájemní smlouvy je zřejmé, že sdílí domácnost se svojí matkou. Doložen byl také tiskopis prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech, doklad o výši měsíčních příjmů za měsíc listopad 2018, prosinec 2018 a leden 2019, informace o užívaném bytu, nekompletní posudek o invaliditě ze dne 25. 4. 2018, ve kterém chybí vyjádření, zda je žalobce uznán invalidním a případně v jakém stupni. Součástí spisu je také nájemní smlouva, ve které jsou jako nájemci uvedeni žalobce a jeho matka, doklady o úhradách za měsíc prosinec 2018 a prohlášení matky žalobce, že odmítá žalobce živit. Vzhledem k tomu, že žádost žalobce nebyla úplná, tak správní orgán vyzval žalobce, aby žádost doplnil. Dne 27. 3. 2019 žalobce na podatelnu správního orgánu prvního stupně doložil žádost o vyloučení matky z okruhu společně posuzovaných osob. Následně správní orgán prvního stupně dospěl k názoru, že žalobce nevyhověl výzvě č. j. 10522/2019/AAC ze dne 5. 3. 2019 k doplnění žádosti o příspěvek na živobytí a rozhodnutím č. j. 16778/2019/ACC ze dne 11. 4. 2019 nepřiznal žalobci dávku pomoci v hmotné nouzi - příspěvek na živobytí. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal. Žalovaný jeho odvolání svým rozhodnutím č. j. MPSV-2019/163106-911 ze dne 6. 8. 2019 zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
8. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
9. Podle § 4 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu *společně se pro účely tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak, posuzují zletilé děti, pokud tyto děti společně s rodiči užívají byt a nejsou společně posuzovány s jinými osobami podle písmene b) nebo d).*
10. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi *orgán pomoci v hmotné nouzi může z okruhu společně posuzovaných osob vyloučit osobu, u které žadatel o dávku prokáže, a) že společně s ní neužívá byt, jiný než obytný prostor nebo ubytovací zařízení, nebo b) že ačkoliv společně s ní užívá byt, jiný než obytný prostor nebo ubytovací zařízení, nepodílí se s touto osobou na úhradě nákladů společných potřeb, je-li jinou osobou podle zákona o životním a existenčním minimu.*

11. Podle § 49 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi *osoba společně posuzovaná je povinná v souvislosti s řízením o dávce osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, písemně ohlásit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a).*
12. Podle § 49 odst. 4 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi *osoba společně posuzovaná je povinná splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) na požádání příjemce. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a), je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do 8 dnů ode dne vyzvání; orgán pomoci v hmotné nouzi může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než 8 dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinná splnit do 8 dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.*
13. Dne 5. 3. 2019 zaslal správní orgán prvního stupně žalobci výzvu č. j. 10522/2019/AAC k doplnění a doložení údajů k žádosti ve znění: „Požadované údaje: Marcela Šídová (narozena dne 12. 5. 1940): doklad o přiznání starobního důchodu, -doklad o výši měsíčních příjmů za měsíce listopad 2018, prosinec 2018 a leden 2019 za paní Marcelu Šídovou, - Prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech za paní Marcelu Šídovou, evidenční list k bytu, faktury od dodavatelů energií s předpisy záloh pro rok 2019, - úplné výpisy z účtu za měsíce listopad 2018, prosinec 2018 a leden 2019, pracovní smlouvu na pana Jaromíra Šídu, doklad o pracovní neschopnosti na pana Jaromíra Šídu, řádně doplněná žádost o dávku příspěvek na živobytí v části "A", v části "D".
14. Dne 27. 3. 2019 žalobce doložil správnímu orgánu žádost o vyloučení osoby z okruhu společně posuzovaných osob, kdy se podanou žádostí domáhal vyloučení své matky z tohoto okruhu. V posuzovaném případě však dle soudu nelze matku žalobce vyloučit z okruhu posuzovaných osob, neboť to zákon o pomoci v hmotné nouzi v daném případě neumožňuje. Orgán pomoci v hmotné nouzi může z okruhu společně posuzovaných osob vyloučit osobu, u které žadatel o dávku prokáže, že ačkoliv společně s ní užívá byt, nepodílí se s touto osobou na úhradě nákladů společných potřeb, ale pouze v případě, je-li tato společně posuzovaná osoba jinou osobou podle zákona o životním a existenčním minimu. Za jinou osobu dle zákona o životním a existenčním minimu lze považovat pouze osoby, které nejsou uvedeny v § 4 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona o životním a existenčním minimu. Žalobce však naplňuje definici společně posuzované osoby uvedené v § 4 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o životním a existenčním minimu, neboť společně se posuzují rodiče a zletilé děti, pokud tyto děti společně s rodiči užívají byt a nejsou společně posuzovány s jinými osobami podle písmene b) nebo d) daného zákona. Správní orgány tedy dospěly ke správnému závěru, že matku žalobce nelze vyloučit z okruhu společně posuzovaných osob.
15. V dané věci není sporu o tom, že žalobce požadované podklady nedoložil, protože uvedl, že společně posuzovaná osoba mu odmítla poskytnout součinnost a on je nemá jakým jiným způsobem opatřit. Na tuto situaci však pamatuje ust. § 49 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, ze kterého vyplývá, že osoba společně posuzovaná je povinná v souvislosti s řízením o dávce osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu na požádání příjemce. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v § 49 odst. 3 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do 8 dnů ode dne vyzvání; orgán pomoci v hmotné nouzi může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než 8 dnů.

16. Orgán pomoci v hmotné nouzi, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, v případě, že je příslušný k rozhodování ve věcech hmotné nouze, může žadateli, příjemci nebo společně posuzované osobě uložit pořádkovou pokutu až do 10 000 Kč za porušení uvedených povinností.
17. Ze spisového materiálu je zřejmé, že správní orgán matku žalobce, jako osobu společně posuzovanou, k osvědčení skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nevyzval a porušil tak svou zákonnou povinnost. Žalovaný tedy dle Městského soudu v Praze pochybil, pokud nevyzval matku žalobce jako osobu společně posuzovanou ke splnění povinností stanovených § 49 odst. 3 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi a zatížil tak napadené rozhodnutí vadou, protože došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
18. Z výše uvedených důvodů Městský soud v Praze zrušil bez jednání napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a současně dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce měl ve věci plný úspěch a má proto právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobce však žádné náklady řízení neúčtoval.
20. Jak již bylo výše uvedeno, Městským soudem v Praze byla žalobci ustanovena zástupkyně Mgr. Dagmar Rezková Dřímlová, advokátka. Ustanovené zástupkyni soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 2 000 Kč (převzetí a příprava zastoupení, a podání doplnění žaloby po 1 000 Kč) dle ust. § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (za dva výše uvedené úkony právní služby po 300 Kč) dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. též částku 546 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty; celková výše odměny tak činí 3 146 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí

obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. září 2021

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně